

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

VMBaro-uudistus 2016 – Lomakkeen ja kysymysrungon esittely

1.2.2016 Pauliina Pussinen

VMBaro-info, Mariankatu 9, Paja-auditorio

Taustaa

Taustaa – VMBaro-järjestelmä :

- Työtyytyväisyyskysely yli 10 vuotta **vanha**
- Järjestelmä **käytössä laajasti** valtiosektorilla
  - Kattavuus 65–70 %, vastausprosentti keskimäärin noin 70 %
- **Käytännön työkalu**, johtamisen ja kehittämisen **väline** (mittari)
- Antaa **tietoa** työtyytyväisyyden **tasosta ja kehityksestä**
- Vakiokysymysrunko mahdollistaa **vertailutiedot**
  - taustamuuttuja-, hallinnonala-, virastotyyppitasoilla jne.
- **Aikasarjatiedot** muutoksen seuraamiseen
- Asiakkaat ilmaisseet **päivitystarpeen** ikääntyneelle järjestelmälle
  - Tarve: Visuaalisuudelle, raportoitavuudelle, kysymysten tärkeys -arvioille

Uudistuksen toteutus ja tavoitteet

Punaisena lankana uudistuksen toteuttamisessa oli...

- Työkalun **käyttökelpoisuuden ja käytettävyyden parantaminen**
  - Parannuskohteet: raportointi, lomake ja kysymysrunko
- **Nykyaikaistaminen:**
  - Lomakkeen visuaalisuus, värit, fontti, tooltip-ohje -mahdollisuus...
  - Kysymyskieli nykyaikaan, kysymysmuotoiluja tarkennettiin, aktiivinen väittämämuoto ja ehdotusten kysyminen avovastauksissa
  - Tärkeys-arvio kysymysten yhteyteen (=uusi ominaisuus)
- **Osallistaa käyttäjiä uudistustyöhön**
  - Alkukysely uudistamistarpeesta kehittämisen taustalla (syksy 2014)
  - Esiselvityksenä myös haastateltiin ministeriö- ja virastoihmisiä
  - Kehittämisryhmä työsti aktiivisesti ja iteroiden uudistuksia
  - Virastopilotointi antoi aitoja käyttäjäkokemuksia
  - Demon kommentointi (kysely) koko kentältä ja loppuhionta kehittämisryhmässä

Uudistuksen aikataulu

Talvi

- **Tarpeen kartoitus ja esiselvitys**
  - Kysely uudistustarpeesta VMBaro-käyttäjille (vuonna 2014)
  - Muu aiemmin saatu palaute
  - Haastatteluja ministeriö- ja virasto-edustajille
  - mm. Kehikossa kuuntelemassa

Kevät/Kesä

- **Uudistusspekien määrittely**
  - Kehittämisryhmä kasaan
  - Alustava demo kehittämisryhmälle
  - Parantelua ja muutosten hiontaa (runkoon ja järjestelmään)
  - Kysymysrunkohiontaa

Syksy/Talvi

- **Kysymysrunko ja muutokset lukkoon**
  - Demo pilotointiin
  - Kysely demosta
  - Loppuhionta
  - Lopulliset muutokset järjestelmään
  - Päivitys tuotantoon vuoden 2016 alussa

VALMIS
2016

Lomake

Lomakkeen uudistaminen

1.2 Lähiesimieheni antaa palautetta, joka tukee työssä onnistumistani.
Kysymys on mielestäni erittäin tärkeä ☆

täysin eri mieltä 1 2 3 4 5 täysin samaa mieltä

1.3 Lähiesimieheni kohtelee minua oikeudenmukaisesti.
Kysymys on mielestäni erittäin tärkeä ☆

täysin eri mieltä 1 2 3 4 5 täysin samaa mieltä

1.4 Esimiehet ovat onnistuneet työyhteisöni töiden organisoinnissa.
Kysymys on mielestäni erittäin tärkeä ☆

täysin eri mieltä 1 2 3 4 5 täysin samaa mieltä

1.5 Johto on onnistunut työyhteisöni töiden organisoinnissa.
Kysymys on mielestäni erittäin tärkeä ☆

täysin eri mieltä 1 2 3 4 5 täysin samaa mieltä

1.6 Ylin johto toimii esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä.
Kysymys on mielestäni erittäin tärkeä ☆

täysin eri mieltä 1 2 3 4 5 täysin samaa mieltä

1.7 Voin organisaatiossani kokeilla ja tehdä asioita uudella tavalla.

- Lisätty ominaisuus: Tärkeys-kysymys tähti
  - Antaa tietoa, mihin kohdistaa kehittämistoimia
- Kyselylomakkeen **ulkoasu päivitetty**:
  - Lomake monisivuiseksi
  - Asteikkovärit ja -palkit käyttöön
  - Fonttia muutettu
  - Mahdollisuus tooltip-ohjeeseen
- **Kysymysmuotoilut hiottu**:
  - kieli tähän päivään ja aktiiviseksi, kysymykset väittämiksi, joihin kysytään mielipidettä
  - Avokysymyksillä haetaan aktiivisesti ehdotuksia ja ideoita (hiljaista tietoa)

Taustakysymykset

T Taustakysymykset

Organisaatiokohtainen

T.1 Yksikkö
(Valitse) ▼

Johto
Esimiehet
Asiantuntijat
Muu henkilöstö

T.2 Henkilöstöryhmä
(Valitse) ▼

Mies, nainen

T.3 Sukupuoli
(Valitse) ▼

Ikäluokat 10-v välein

T.4 Ikä
(Valitse) ▼

Tutkijakoulutus
Ylempi kk-tutkinto
Alempi kk-tutkinto
Muu ammatillinen
Ei ammatillista

T.5 Koulutustausta
(Valitse) ▼

Vakinainen,
Määräaikainen

T.6 Palvelussuhteen pysyvyys
(Valitse) ▼

Seuraava

- **Taustakysymykset pysyvät samoina**
  - Yksikkö ("organisaatorakenne"), henkilöstöryhmä, sukupuoli, ikä, koulutustausta, palvelussuhteen pysyvyys
- Oletusasetuksena **taustakysymykset ovat pakollisina:**
  - sukupuoli on vain huomautuksena
  - Virasto voi muuttaa oletusasetusta
- **Virasto voi muokata taustamuuttujia:**
  - Rakentaa oman organisaatorakenteensa
  - Lisätä/muokata taustamuuttujia (tai pakollisuutta)
- **Suositus:** vakiotaustamuuttujien käyttö (turvaa vertailutiedon tuottamisen)

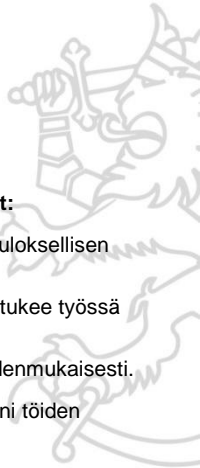
Kysymysrunko

Kysymysrunгон päivitys

- **Edelleen on samat 8 pääosiota** (kiinteät kysymykset)
- **Edelleen on lisäkysymyksiä** eri teemoista
- Edelleen on mahdollisuus lisätä **viraston omia kysymyksiä**
- **Kysymykset muotoiltu** väittämiksi ja aktiivisiksi, tarkennettu muotoiluja
- Avokysymyksillä haetaan **ehdotuksia ja ideoita**
- **Vertailukelpoisuus** osiotasolla hyvää ja olemassa myös kysymyksittäin
- **Uudet summaindeksit:**
  - IN = Innovointikyvykkyys(indeksi)
  - TY = Työyhteisö(indeksi)
  - JO = Johtajuus(indeksi)

Erillisindeksien* kysymyssidellöt:

IN = Innovointikyvykköyksiindeksin sisältämät kysymykset:

- IN 1.7 Voin organisaatiossani kokeilla ja tehdä asioita uudella tavalla.
- IN 2.2 Voin vaikuttaa työhöni.
- IN 2.3 Työni on mielenkiintoista ja haastavaa.
- IN 2.4 Motivoitunut ja innostunut työstäni.
- IN 4.1 Voin oppia ja uudistua työssäni.
- IN 4.2 Työnantajani tukee osaamiseni ylläpitoa ja parantamista henkilöstökoulutuksella ja/tai muilla tavoin (työssä oppiminen, koulutukset, parityöskentely, mentorointi, henkilökierto, omaehtoinen opiskelu jne.).
- IN 4.3 Vuorovaikutus- ja keskustelutilanteet työyhteisössäni tukevat osaamistani ja uudistumistani.
- IN 4.5 Voin kehittää osaamistani kollegojen, sidosryhmien ja asiakkaiden kanssa verkostoitumalla.
- IN 6.4 Työni on voimavaroihini nähden sopivan haasteellista.

TY = Työyhteisöindeksin sisältämät kysymykset:

- TY 2.1 Tiedän työni tavoitteet.
- TY 5.1 Työyhteisöni on innostava.
- TY 5.2 Työtoverini kohtelevat minua oikeudenmukaisesti.
- TY 5.3 Työtäni ja osaamistani arvostetaan työyhteisössäni.
- TY 5.4 Sukupuolten tasa-arvo toteutuu työyhteisössäni.
- TY 5.5 Ihmisten yhdenvertaisuus toteutuu työyhteisössäni.
- TY 5.6 Osallistun ja vaikutan itse työyhteisössäni rakentavalla tavalla.
- TY 6.5 Työskentelytilat mahdollistavat tuloksellisen työskentelyn.
- TY 6.6 Työskentelyvälineet mahdollistavat tuloksellisen työskentelyn.

JO = Johtajuusindeksin sisältämät kysymykset:

- JO 1.1 Lähiesimieheni toiminta tukee minua tuloksellisen työn tekemisessä.
- JO 1.2 Lähiesimieheni antaa palautetta, joka tukee työssä onnistumistani.
- JO 1.3 Lähiesimieheni kohtelee minua oikeudenmukaisesti.
- JO 1.4 Esimiehet ovat onnistuneet työyhteisöni töiden organisoinnissa.
- JO 1.5 Johto on onnistunut työyhteisöni töiden organisoinnissa.
- JO 4.4 Kehityskeskustelut auttavat minua työni tekemisessä ja osaamiseni kehittämisessä.
- JO 7.2 Viestintä työyhteisössäni on vaikuttavaa (avointa, oikea-aikaista ja vuorovaikutteista).
- JO 7.3 Saan työssäni tarvittavan tiedon asioiden valmistelusta ja tehdyistä päätöksistä.

*Summaindeksit tuotettu pilottiaineiston faktorianalyysin perusteella

Vakiokysymysosiot: Johtaminen

Vanha: 1 Johtaminen

- 1.1 1.1 Lähiesimieheni toiminta tukee minua tuloksellisen työn tekemisessä.
- 1.3 1.2 Lähiesimieheni antaa palautetta, joka tukee työssä onnistumistani.
- 1.4 1.3 Lähiesimieheni kohtelee minua oikeudenmukaisesti.
- 1.2 1.4 Esimiehet ovat onnistuneet työyhteisöni töiden organisoinnissa.
- 1.2 1.5 Johto on onnistunut työyhteisöni töiden organisoinnissa.
- 1.5 1.6 Ylin johto toimii esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä.
- B2.1 1.7 Voin organisaatiossani kokeilla ja tehdä asioita uudella tavalla.

1.T Millä keinoilla ja/tai toimenpiteillä kehittäisit (lähi)esimiestyötä ja/tai johtamista?

Vakiokysymysosiot: Työn sisältö ja vaikuttamismahdollisuudet

2 Työn sisältö ja vaikuttamismahdollisuudet

Vanha:

- 2.1 Tiedän työni tavoitteet.
- 2.2 Voin vaikuttaa työhöni.
- 2.3 Työni on mielenkiintoista ja haastavaa.
- 2.4 Motivoidun ja innostun työstäni.

2.T Miten lisäisit työsi mielekkyyttä ja/tai vaikuttamismahdollisuuksia?

Vakiokysymysosiot: **Palkkaus**

3 Palkkaus

Vanha:

- 3.1 3.1 Palkkaukseni perusteet ovat selkeitä ja ymmärrettäviä.
- 3.2 3.2 Palkkaukseni on oikeassa suhteessa työni vaativuuteen.
- 3.3 3.3 Palkkaukseni muuttuu työsuorituksen muuttumisen myötä.
- 3.4 3.4 Palkkaukseni on oikeudenmukainen.

3.T Miten parantaisit palkkauksen ymmärrettävyyttä, oikeudenmukaisuutta ja/tai kannustavuutta?

Vakiokysymysosiot: Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen

Vanha: 4 Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen

- uusi** 4.1 Voin oppia ja uudistua työssäni.
- 4.2** 4.2 Työnantajani tukee osaamiseni ylläpitoa ja parantamista henkilöstökoulutuksella ja/tai muilla tavoin (työssä oppiminen, koulutukset, parityöskentely, mentorointi, henkilökierto, omaehtoinen opiskelu jne.).
- uusi** 4.3 Vuorovaikutus- ja keskustelutilanteet työyhteisössäni tukevat osaamistani ja uudistumistani.
- 4.3** 4.4 Kehityskeskustelut auttavat minua työni tekemisessä ja osaamiseni kehittämisessä.
- uusi** 4.5 Voin kehittää osaamistani kollegojen, sidosryhmien ja asiakkaiden kanssa verkostoitumalla.

- 4.T Mitä konkreettisia oppimisen ja/tai uudistumisen keinoja tarvitsisit osaamisesi kehittämiseksi?

Vakiokysymysosiot: Työyhteisön toimintakulttuuri

Vanha: 5 Työyhteisön toimintakulttuuri

- 5.1** 5.1 Työyhteisöni on innostava.
- 5.2** 5.2 Työtoverini kohtelevat minua oikeudenmukaisesti.
- 5.3** 5.3 Työtäni ja osaamistani arvostetaan työyhteisössäni.
- 5.4** 5.4 Sukupuolten tasa-arvo toteutuu työyhteisössäni.
- uusi** 5.5 Ihmisten yhdenvertaisuus toteutuu työyhteisössäni.
- uusi** 5.6 Osallistun ja vaikutan itse työyhteisössäni rakentavalla tavalla.

5.T Miten parantaisit työyhteisösi vuorovaikutusta ja/tai toimintakulttuuria?

Vakiokysymysosiot: Työ- ja toimintaympäristö

Vanha: 6 Työ- ja toimintaympäristö

- 6.1 Voin sovittaa yhteen työni ja yksityiselämäni.
- 6.2 Luotan palvelussuhteeni jatkuvuuteen.
- uusi** 6.3 Uskallan tarvittaessa uudistaa merkittävästikin omaa työtäni.
- 6.3 6.4 Työni on voimavaroihini nähden sopivan haasteellista.
- 6.4 6.5 Työskentelytilat mahdollistavat tuloksellisen työskentelyn.
- 6.4 6.6 Työskentelyvälineet mahdollistavat tuloksellisen työskentelyn.
- uusi** 6.7 Voin työssäni hyödyntää sujuvasti uusia toimintatapoja
(mm. digitaalisuus, tieto- ja viestintäteknologia).

6.T Miten kehittäisit työ- ja/tai toimintaympäristöäsi?

Vakiokysymysosiot: Vuorovaikutus ja viestintä

Vanha: 7 Vuorovaikutus ja viestintä

(7.1) 7.1 Keskinäinen vuorovaikutus työyhteisössäni on hyvin toimivaa.

7.2 7.2 Viestintä työyhteisössäni on vaikuttavaa (avointa, oikea-aikaista ja vuorovaikutteista).

7.2 7.3 Saan työssäni tarvittavan tiedon asioiden valmistelusta ja tehdyistä päätöksistä.

7.T Miten edistäisit vuorovaikutusta ja/tai tiedon jakamista tavoitteiden saavuttamiseksi?

Vakiokysymysosiot: Työnantajakuva ja arvot

8 Työnantajakuva ja arvot

Vanha:

8.1 8.1 Suosittelisin työpaikkaani ystävälleni.

uusi 8.2 Olen sitoutunut työnantajani tavoitteisiin.

8.2 8.3 Tunnen työpaikkani arvot.

8.3 8.4 Työpaikkani arvot toteutuvat arjessa.

8.T Miten edistäisit työnantajakuvaa ja/tai arvojen toteutumista arjessa?

Lisäkysymyksiä, sivu 1

Vanha: Tehtäväkierto, työpaikanvaihtoaikheet, toimitila:

9 L1.1 Oletko halukas tehtäväkiertoon?

10 L1.2 Oletko aikeissa vaihtaa työpaikkaasi?

Uusi L1.3 Millaisessa tilassa pääsääntöinen työpisteesi sijaitsee?

Uusi L1.4 Onko sinulla henkilökohtainen, nimetty työpiste käytössäsi?

Lisäkysymyksiä, sivu 2

Epäasiallinen kohtelu, työhyvinvointi, työyhteisön vahvuudet ja heikkoudet:

Vanha:

uusi L2.1 Oletko havainnut tai kokenut epäasiallista kohtelua työyhteisössäsi (viimeisen vuoden aikana) ?

C3.1 L2.2 Millaiseksi arvioit oman työhyvinvointisi kouluasteikolla 4-10?

Uusi L2.3 Nimeä kolme tekijää, jotka koet työyhteisösi vahvuuksiksi, kun ajattelet työyhteisösi hyvinvointia.

Uusi L2.4 Nimeä kolme tekijää, jotka koet työyhteisösi heikkouksiksi, kun ajattelet työyhteisösi hyvinvointia.

Viraston omat lisäkysymykset ja tutkimuksen muokkaus

- Virasto voi edelleen lisätä omia kysymyksiään tutkimuksen loppuun
- Virasto voi lisätä tooltip-ohjeita kysymyskohtiin
  - Ohjeistus kuitenkin toivotaan olevan vakiorungon suuntainen
- Virasto voi myös lisätä (muokata) omia taustamuuttujakysymyksiä ensimmäiselle sivulle
- Virasto voi passivoida lisäkysymyksiä (ei vakiorungon kysymyksiä)
- VMBaron perustyökalu on kustannustehokas (virastoille ilmainen)
  - Virasto voi itse ostaa lisäpalveluita Vetokonsulteilta
  - mm. Automatisoitua massaraportointia tms.

Raportointi

Raportointi helpommaksi ja selkeät raporttipaketit

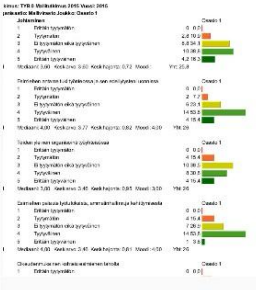
- Selkeä tarve: parantaa raportointiominaisuutta
- **Raporttikokonaisuutta** on rajattu ja selkiytetty:
  - Tavoitteena tiivis raporttipaketti
  - Raporttinitimet selkeiksi ja esimerkkikuvat näkyviin
  - Yhdellä raportilla voi hakea saman tyyppistä tietoa sisältäviä raportteja
- **Raporttien otto** on helpotettu:
  - Raporttien otto valintalistojen avulla ”koodaamisen” sijaan
- **Raporttien tietosisältöä ja kuvaajia** tarkoituksenmukaistettu
  - Yhdellä raportilla kaikki sen tulkintaan tarvittava tieto (mm. lkm, edellinen tieto)
- Raportointia demotaan infon viimeisessä esityksessä!

Esimerkkikuva raportoinnista (raporttivalikko)

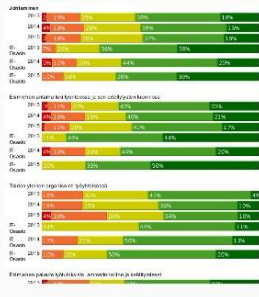
Vastausjakaumat

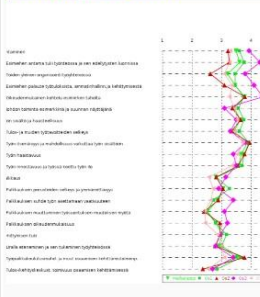
Vastausjakaumat taustamuuttujittain

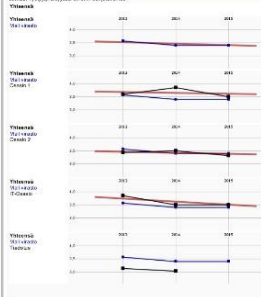
Vastausjakaumat vuosittain

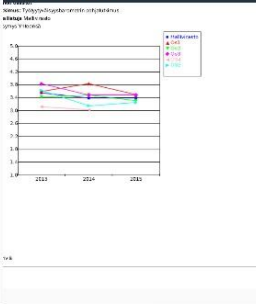
Indeksit Haitarikuvana

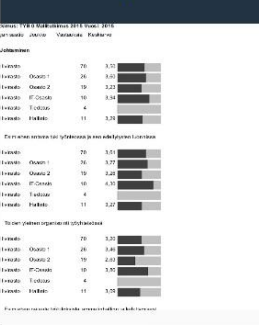
Vuosittainen kehitys

Vuosittainen kehitys vertailuna

Keskiaarvopalkki

Keskiaarvot vuosittain

Keskiaarvot taustamuuttujittain

Indeksierot ristiintaulukoituna

Tekstivastaukset

Esimerkki 11: Vuokria koskevat kysymykset (2015 Vuosi 2015)

Yhteensä: 10000 vastaus

1. Vuokria koskevat kysymykset

Vastaajamäärät vuosittain

Esimerkki 12: Vuokria koskevat kysymykset (2015 Vuosi 2015)

Yhteensä: 10000 vastaus

1. Vuokria koskevat kysymykset

Vertailuryhmän virastot

Esimerkki 13: Vuokria koskevat kysymykset (2015 Vuosi 2015)

Yhteensä: 10000 vastaus

1. Vuokria koskevat kysymykset

TÄRKEÄÄ MUISTAA

Mistä keskusteltu kehittämistyön aikana:

- ”Käytännön arjen työkalu ja tietopohja” vs. ”tieteellisyys”
- Tietopohjan luotettavuudesta väittely vs. tiedon aito hyödyntäminen
  - Tieto analysoitava/tulkittava – viraston hiljainen tieto ei ulkoistettavissa
  - Väärinkäytökset harvinaisia ja kertovat organisaatiokulttuuristakin
  - Luottamuksen ja tutkimusrutiinin tärkeys (onnistuneen toteutuksen edellytys)
- Uudistaminen vs. aikasarjatieto
- Henkilökohtaiset vastaajalinkit vs. anonyymiyskokemus
- Automatisoitu taustamuuttujatäyttö vs. anonyymiyskokemus
- Esimies-vastaus pois raportilta vs. esimiesten anonymiteetti
- Paljon hyviä käytäntöjä kentällä! (Maarit jatkaa tiedon hyödyntämisestä)

Työ jatkuu vielä alkuvuodesta 2016...

...Ohjeet ja Opastus-sovelluksen hiontaa tehdään edelleen

...Raportti-kokonaisuuden viimeistely on vielä työn alla

Kehittäminen on aina kompromissi.

Kaikki palaute on erittäin tervetullutta!

Lisätietoa:

- VMBaron nettisivut:
<http://www.baro.vm.fi>
- VMBaron mallitutkimukset: (lomake+kysymysrunko)
<http://www.baro.vm.fi/index.php/mallitutkimukset>
- Vuoden 2015 VMBaro-tiedoista koosteet taustamuuttujittain:
<http://vm.fi/valtio-tyonantajana/valtion-henkilosto-tilastoina/tyohyvinvointi>

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Pauliina Pussinen

Työmarkkina-analyttikko, VTML

Puh. 0295 5 30108

Lisätieto: etunimi.sukunimi@vm.fi

www.vm.fi

Valtiovarainministeriö

Henkilöstö - ja hallintopolitiikkaosasto

Konsernitoiminnot-yksikkö

